

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา มคอ.๓
รายวิชา สัมมนาพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม
(Seminar on Socially Engaged Buddhism)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาเขตขอนแก่น บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ รหัสและชื่อวิชา

๘๐๑ ๓๑๘ สัมมนาพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม (Seminar on Socially Engaged Buddhism)

๑.๒ จำนวนหน่วยกิต

๓ (๓-๐-๖)

๑.๓ หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตร พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ประเภทรายวิชา รายวิชาเลือก (แบบนับหน่วยกิต)

๑.๔ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหามิตร วุฒิปญโญ, รศ.ดร.

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.

พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

ศศ.ม. (ปรัชญา)

พธ.บ. (ปรัชญา)

อาจารย์สอน

๑) พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.

พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

ศศ.ม. (ปรัชญา)

พธ.บ. (ปรัชญา)

๒) พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.

พธ.ด. (ปรัชญา)

พธ.ม. (ปรัชญา)

พธ.บ. (พระพุทธศาสนา)

๓) แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม, ผศ.ดร.

พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)

<p>ศศ.บ.(ภาษาอังกฤษ) ศษ.บ.(ภาษาไทย) บ.ศ.๙ (ภาษาบาลี) ป.อบ.(อิทธิธรรมบัณฑิต)</p>
<p>๑.๕ ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ / ชั้นปีที่ ๑ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา</p>
<p>๑.๖ รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี</p>
<p>๑.๗ รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี</p>
<p>๑.๘ สถานที่เรียน ห้อง ๔๐๒ ชั้น ๔ อาคารสมเด็จพระพุทธมาจารย์ (สนิท ชวนปญโญ) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น</p>
<p>๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕</p>

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์รายวิชา

<p>๒.๑ จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>๒.๑.๑ เพื่อให้ทราบและเข้าใจโครงสร้างและพลวัตของสังคม ๒.๑.๒ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาของสังคมทั้งภาพกว้างและเชิงลึก ๒.๑.๓ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์คำสอนของพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาสังคม ๒.๑.๔ เพื่อให้ทราบการเกิดขึ้นและบทบาทของขบวนการทางพระพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาสังคม ๒.๑.๕ เพื่อให้สามารถศึกษา วิเคราะห์ สรุปผลการศึกษาและนำเสนอเรื่องที่เลือกศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p>
<p>๒.๒ วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>หลังจากการเรียนการสอนจบในรายวิชานี้แล้ว นิสิตสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้</p> <p>๒.๒.๑ สามารถวิเคราะห์สภาพสังคมได้ทั้งภาพรวมและเชิงลึก ๒.๒.๒ สามารถอธิบายปัจจัยและสาเหตุของปัญหาสังคมได้ ๒.๒.๓ สามารถอธิบายการเกิดขึ้นและบทบาทของขบวนการต่างๆ ทางพระพุทธศาสนาได้ ๒.๒.๔ สามารถอธิบายการบูรณาการคำสอนของพระพุทธศาสนาเพื่อแก้ปัญหาสังคมในทุกมิติได้ ๒.๒.๕ สามารถเลือกประเด็นปัญหาการศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอได้อย่างผู้รู้จริง</p>

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

คำอธิบายรายวิชา

สัมมนาแนวคิดทฤษฎีและขบวนการพระพุทธศาสนาเพื่อสังคมในโลกยุคใหม่ โดยเน้นวิเคราะห์แนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง เช่น การจัดตั้งชุมชน ความสัมพันธ์ในชุมชน การมีส่วนร่วมหรือผูกพัน (Engage) กับการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม โดยเฉพาะขบวนการพระพุทธศาสนาเพื่อสังคมในโลกยุคใหม่ ตลอดถึงการศึกษาดูงานกิจกรรมเพื่อสังคมของขบวนการพระพุทธศาสนา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ นิสิตต้องกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาอย่างน้อย ๓ ประเด็น แล้วจัดทำโครงสร้างรายงาน ดำเนิน การศึกษา รวบรวมข้อมูล และเสนอผลการศึกษาโดยความเห็นของอาจารย์ประจำวิชาเสมอ

๓.๑ จำนวนชั่วโมงที่ใช้ศึกษาต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของ นิสิต เฉพาะรายวิชา	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ งานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓.๒ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็น รายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาและแนะนำวิชาการแก่นิสิตผ่านตารางการให้คำปรึกษา หรือโทรศัพท์ ๐๙๘ ๙๓๙๙๕๗๕
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑ M – Morality มีมารยาททางกายและวาจาที่เหมาะสมตามกาลเทศะ	มีการฝึกฝนด้านระเบียบวินัยกิจกรรมารยาททั้งทางกายและวาจาที่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด

๒. A – Awareness รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม	มีการส่งเสริมให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมปัจจุบันในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี
๓. H – Helpfulness มีศรัทธา อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยการให้ออกค่ายบัณฑิตอาสาพัฒนาชุมชน
๔. A – Ability มีความสามารถในการแก้ปัญหา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะในการแก้ปัญหาดตนเองและสังคม โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) เพื่อนำไปสู่การคิดแก้ไขปัญหาที่ต่าง ๆ ตามหลักพุทธธรรม
๕. C – Curiosity มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด	มีการส่งเสริมให้นิสิตแสวงหาความรู้รอบด้าน คิดสร้างสรรค์ ต่อยอดองค์ความรู้ ด้วยการศึกษาค้นคว้าวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจารณ์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม
๖. H - Hospitality มีน้ำใจเสียสละเพื่อส่วนรวม	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีจิตอาสาในการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เช่น กิจกรรมสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ
๗. U – Universality มีโลกทัศน์กว้างไกล	มีการส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนาและสังคม
๘. L – Leadership มีความเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา	มีการส่งเสริมให้นิสิตวางตนเป็นแบบอย่างด้านจิตใจและปัญญา
๙. A – Aspiration มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม	มีการส่งเสริมให้นิสิตฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยการบูรณาการหลักคุณธรรมจริยธรรมไว้ในในรายวิชาต่างๆ

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

(จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	ด้านคุณธรรมจริยธรรม				ด้านความรู้				ด้านทักษะทางปัญญา				ด้านทักษะความสัมพันธ์		ด้านทักษะการวิเคราะห์		
๘๐๑ ๓๑๘ สัมมนาพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethics)

๑) คุณธรรม จริยธรรม ที่ต้องพัฒนา

พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ นำหลักทางธรรมไป ประยุกต์ใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมโดยมีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณสมบัติของหลักสูตร (ตาม มคอ.๒ เน้นพัฒนาเฉพาะข้อ ๔) ดังนี้
(๔) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ แสดงออกซึ่งคุณธรรม จริยธรรมของผู้นำในที่ทำงาน ชุมชน และสังคม

๒) กลยุทธ์การสอน

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

(๑) สอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชาและทุกกิจกรรมว่ากล่าวตักเตือนนิสิตที่ประพฤติผิดศีลธรรมและยกย่องนิสิตที่ประพฤติตามหลักศีลธรรมตามหลัก “ชมผู้ที่ควรชมยกย่องผู้ที่ควรยกย่อง”

(๒) มอบหมายงานศึกษาค้นคว้ารายกลุ่มและรายบุคคลและการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

(๓) ใช้กรณีศึกษาทั้งจากเอกสารตำราและชีวิตจริงในสังคมปัจจุบันเพื่อเป็นแบบอย่างให้นิสิตมีความซื่อสัตย์ สุจริตความรับผิดชอบต่อความเสียสละความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความกล้าหาญทางวิชาการ/วิชาชีพภาวะผู้นำและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๓) กลยุทธ์การประเมินผล

มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จการศึกษา ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลายๆ ด้าน ดังนี้

(๑) การสังเกตพฤติกรรม

(๒) คุณภาพของผลงานที่ได้รับมอบหมาย

(๓) รายงานผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา

(๔) การยกย่องและประกาศเกียรติคุณจากหน่วยงานองค์กรระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ

๔.๒.๒ ความรู้(Knowledge)

๑) ความรู้ที่ต้องได้รับ

จาก มคอ.๒ ได้กำหนดเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ของรายวิชาที่ต้องได้รับไว้ในข้อ ๔ มีรายละเอียด ดังนี้
(๔) มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้เชิงวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้หรือพุทธนวัตกรรม อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและนานาชาติ

๒) กลยุทธ์การสอน

(๑) การบรรยายและร่วมอภิปรายหลักการพระพุทธศาสนาบนฐานของเอกสารชั้นปฐมภูมิ (พระไตรปิฎก) เอกสารชั้นรองและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยมีการฝึกปฏิบัติการและการนำเสนอผลการเรียนรู้

(๓) จัดการบรรยายพิเศษและสัมมนาทางวิชาการทั้งระดับชาติและนานาชาติโดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาศาสนนิพนธ์บทความทางวิชาการและบทความหนังสือที่สามารถนำมาปรับใช้ในงานดุขกนิพนธ์ที่ลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้ในพระไตรปิฎกและวิทยาการสมัยใหม่เพื่อนำมาบูรณาการในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสังคม

๓) กลยุทธ์การประเมิน

มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จการศึกษา ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลายๆ ด้าน ดังนี้

(๑) การสอบวัดผลและ/หรือคุณภาพงานการศึกษาค้นคว้า

(๒) คุณภาพของผลงานการศึกษาค้นคว้าในรายวิชา

(๓) คุณภาพของบทความทางวิชาการบทวิจารณ์หนังสือสารนิพนธ์และดุขกนิพนธ์ นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์อื่น

(๔) คุณภาพผลงานวิจัยทางวิชาการ นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์อื่นพร้อมเผยแพร่สู่สังคมตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

จาก มคอ.๒ ได้กำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาของรายวิชาที่ต้องได้รับไว้ในข้อ ๓ มีคำขยายความไว้ ดังนี้

(๓) สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญเพื่อจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อน สร้างองค์ความรู้ใหม่ แนวคิดใหม่ และพุทธนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทสังคมวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๒) กลยุทธ์การสอน

(๑) ฝึกทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ การคิดเชิงกลยุทธ์ บูรณาการ เปรียบเทียบ วิพากษ์อย่างอิสระตามหลักโยนิโสมนสิการ และการวิจารณ์ตามหลักการและทฤษฎี การต่อยอดองค์ความรู้และการแก้ไขปัญหาสังคมได้

(๒) เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองและการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

(๓) การอภิปรายสัมมนาทางวิชาการและการนำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้า โดยใช้กระบวนการวิพากษ์อย่างกัลยาณมิตร

(๔) การทัศนศึกษาในประเทศและต่างประเทศเพื่อฝึกการตั้งโจทย์ประเด็นหัวข้อวิจัยและงานสร้างสรรค์

(๕) การหยิบยกกรณีศึกษาจากผลงานวิจัยงานสร้างสรรค์มาศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปประเด็นเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจสังคม ศิลปะวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

๓) กลยุทธ์การประเมิน

(๑) ใช้การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลายโดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนและผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัดเช่นการสอบวัดทักษะทางปัญญาการนำเสนอผลงานผลการศึกษาค้นคว้าการร่วมอภิปรายในชั้นเรียนการสังเกตพฤติกรรมซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเองโดยผู้สอนและโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๒) เชิญผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ในระดับปริญญาเอกจากภายนอกสถาบันมาร่วมประเมินผลการเรียนรู้

๔.๒.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibilities)

๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

จาก มคอ.๒ ได้กำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบของรายวิชาที่ต้องได้รับไว้มีเพียงหนึ่งข้อในทั้งหมด ๓ ข้อ คือ ข้อ ๓ ดังนี้

(๓) มีความสามารถในการทำความเข้าใจ ปรับตัว และอยู่ร่วมกับสังคมต่างวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของตนเองโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ มีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ ภายใต้อสภาพสังคมที่ซับซ้อน

๒) กลยุทธ์การสอน

(๑) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สอดแทรกเรื่องการมีมนุษยสัมพันธ์ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

(๒) มอบหมายให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่มการดำเนินกิจกรรมกลุ่มการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ พระพุทธศาสนาและสาขาวิชาอื่นๆเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ความกล้าหาญในการแสดงออกและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมตามหลักสามัคคีธรรม

(๓) ส่งเสริมเครือข่ายผู้เรียนในสาขาวิชาพระพุทธศาสนาและต่างสาขาวิชาทั้งภายในมหาวิทยาลัยและร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ

(๔) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเคารพความเห็นต่าง ทำความเข้าใจ ปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกับสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสสารนิยมธรรม

๓) กลยุทธ์การประเมิน

(๑) สังเกตพฤติกรรมการความมีมนุษยสัมพันธ์ความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมายการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าการทำงานวิจัยและการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม

(๒) ประเมินความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการปฏิบัติการการเคารพความคิดเห็นการปรับตัวความสามารถแสดงความคิดเห็นและการแก้ไขปัญหา

(๓) สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

(๔) ประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอย่างมีส่วนร่วมโดยอาจารย์ประจำวิชาสาขาวิชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๔.๒.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จาก มคอ.๒ ได้กำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบของรายวิชาที่ต้องได้รับนั้นเป็นความรับผิดชอบรอง ทั้ง ๓ ข้อ ดังนี้

(๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆโดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี

(๒) สามารถสื่อสารองค์ความรู้พระพุทธศาสนาและประยุกต์ใช้พุทธนวัตกรรม ผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการได้อย่างเหมาะสม

๒) กลยุทธ์การสอน

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

(๑) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการใช้ตรรกะตัวเลขและสถิติรวมถึงการประเมินโดยใช้ประสบการณ์ตรง

(๒) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนวิธีการและรูปแบบการสื่อสารโดยใช้ประสบการณ์ตรง

(๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลสร้างสรรค์ผลงานและนำเสนอองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรง

๓) กลยุทธ์การประเมิน

ประเมินทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

- (๑) ผลงานการวิเคราะห์เชิงปริมาณการประยุกต์ใช้สถิติการใช้ตรรกะและการบูรณาการหลักโยนิโสมนสิการ
- (๒) ผลงานการสื่อภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนวิธีการและรูปแบบการสื่อสาร
- (๓) ผลงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นการสร้างสรรค์ผลงานและสื่อสารองค์ความรู้
- (๔) จากการสังเคราะห์ปัญหาเป็นองค์ความรู้สู่การเขียนบทความ เป็นต้น อย่างน้อย ๑ ชิ้นงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๕.๑ แผนการจัดการเรียนรู้

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนสื่อที่ใช้(ถ้ามี)	ผู้สอน/บรรยาย
๑	คำชี้แจง - แนะนำ ผู้สอน และผู้เรียน - ชี้แจงแนวทางการจัดการ เรียน การสอน - แจ้างจุดประสงค์รายวิชา - แนะนำแหล่งค้นคว้าและ เอกสาร - แนะนำแนวการประเมินผลการ เรียน - เกณฑ์การประเมินผล ผู้เรียน	๓	- แนะนำการเรียนการ สอนตามรายละเอียด วิชา (มคอ.๓) - Power Point - ชักถามข้อสงสัย	- พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.
๒	ความหมาย - คำว่า การสัมมนา - คำว่า วิเคราะห์ - คำว่า สังเคราะห์ - คำว่า บูรณาการ - พระพุทธศาสนาเพื่อ สังคม (Engaged Buddhism) - ศึกษาองค์ความรู้จาก งานวิจัยเรื่อง ภูมิปัญญา พระพุทธศาสนาเพื่อ สังคมในประชาคม	๓	- บรรยาย - Power Point - ศึกษากรณีศึกษา งานวิจัยโดยมอบให้ นิสิต ไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ รูปแบบ/ องค์ความรู้/ ภูมิปัญญา พระพุทธศาสนาที่ เรียกว่า “เพื่อสังคม แบบเถรวาท” มีอยู่ อย่างไร แล้วให้เขียน	- พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.

	<p>อาเซียน : กรณีศึกษา ราชอาณาจักรไทย ราชอาณาจักรกัมพูชา และ สปป.ลาว</p>		<p>เป็นบทความสรุปเพื่อ ตอบ โจทย์ประเด็น ปัญหาว่า พระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นศาสนาเพื่อ สังคม (Engaged Buddhism) ได้ อย่างไร</p>	
๓-๔	<p>ศึกษาแนวคิดพระพุทธศาสนาเพื่อ สังคมในยุคสมัยพุทธกาล - ความขัดแย้งของสังคมผ่าน แนวคิดในพรหมชาลสูตร, ธรรม จกัปปวัตตนสูตร และสังคาลก สูตร) - แนวคิดพระพุทธศาสนา เพื่อ สังคมกับปัญหาในสมัยพุทธกาล จากหลักฐานใน พระสุ ตร สำคัญๆ เช่น กุฏทนต์สูตร ผ่าน ตัวอย่างการศึกษาในหนังสือ ไตรสิกขาพัฒนาความเป็นมนุษย์ และพุทธ วิธีแก้ปัญหาในพระ สูตร, พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม ใน โลกปัจจุบัน - ทศนะของนักวิชาการทั้ง โลก ตะวันตกและโลก ตะวันออกที่กล่าว สนับสนุนพระพุทธศาสนา ว่า เป็นศาสนาเพื่อสังคม</p>	๖	<p>- มอบงานศึกษาพระ สูตรเพิ่มเติมในเชิง บูรณา การเพื่อการ ประยุกต์ใช้ ในวิถีชีวิต มีสังคาลสูตร , ธรรมจักรกัปปวัตตน สูตร กุฏทนต์สูตร หรือ สูตร อื่นๆ ที่น่าสนใจ จะศึกษาแต่พระสูตร นั้นๆ ต้องมีเนื้อหาที่ เกี่ยวข้อง กับประเด็น ปรากฎการณ์ และการ แก้ปัญหาสังคม เชิง บูรณาการในปัจจุบัน เพื่อส่งงานและ นำเสนอ สรุปแนวคิด เพื่อการวิพากษ์ วิเคราะห์และ สังเคราะห์ ในสัปดาห์ ๘- ๑๒ - ชักถามข้อสงสัย</p>	-พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.
๕	<p>- แนวคิดพระพุทธศาสนาเพื่อ สังคมผ่านการเกิดขบวนการ ทำงานเผยแผ่ของพุทธบริษัทเพื่อ แก้ปัญหาสังคมในสมัยปัจจุบัน</p>	๓	<p>- สัมมนาโดย คณาจารย์ ผู้รับผิดชอบบรรยาย รายวิชา - Power Point</p>	- พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.

	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีศึกษาขบวนการของสรรโวทัย ในประเทศศรีลังกา - กรณีศึกษาขบวนการของ ดิชนัท ฮันท์ ในประเทศเวียดนาม และ - กรณีศึกษาขบวนการของ ดไล ลามะ พุทธศาสนา มหายานแบบทิเบต 		<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษากรณีศึกษา - การวิเคราะห์/สังเคราะห์ - ชักถามข้อสงสัย 	
๖-๗	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังการบรรยายสรุปจาก กรณีการปฏิบัติศาสนกิจ ของพระบัณฑิตมหาจุฬาฯ ที่สนองงานคณะสงฆ์ ๖ ด้าน - ชุมชนคุณธรรม - บทบาทของพระสังฆพัฒนาในสังคมไทย 	๖	<ul style="list-style-type: none"> - สังเคราะห์ประเด็นที่เป็นปัญหา และแนวทางแก้ไขที่เป็น Bess Sheets - ส่งเป็นคะแนนสอบกลางภาคเรียน 	- พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.
๘-๑๒	<ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอประเด็นที่ เลือกศึกษาของนิสิตที่มีผลงานโดดเด่น 	๑๕	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย/Power Point - อภิปราย/แสดงความเห็น - ชักถาม/วิเคราะห์ - การสังเคราะห์องค์ความรู้ 	- พระมหาณัฐพันธ์ สุทิสสนวิภาณี, ดร.
๑๓-๑๔	<ul style="list-style-type: none"> - ขบวนการพุทธศาสนาเพื่อสังคมของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผ่านการถอดบทเรียนจาก งานวิจัยเรื่องรูปแบบการ สร้างเครือข่ายการเผยแผ่ พระพุทธศาสนาเชิงรุกของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดย พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร. 	๖	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - Power Point - ชักถามข้อสงสัย - ศึกษากรณีศึกษา - การวิเคราะห์/สังเคราะห์ - อภิปราย/แสดงความเห็น - ชักถาม/วิเคราะห์ - การสังเคราะห์องค์ความรู้ 	- พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.

๑๕	- สรุปเนื้อหาการศึกษา ทั้ง ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ	๓	- บรรยาย - Power Point - ซักถามข้อสงสัย - ศึกษากรณีศึกษา - การวิเคราะห์/ สังเคราะห์	- พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.
๑๖	สอบปลายภาคเรียน	๓	สอบผ่านระบบ E- Testing	

๕.๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	กิจกรรมการประเมิน	กำหนด การ ประเมิน	สัดส่วน การประเมิน
๑	การเข้าฟังบรรยาย (Lecture)	- การเข้าห้องเรียน	๑-๑๖	๑๐
๒	ทักษะความสัมพันธ์ (Friendship relationship) การสร้าง เครือข่าย และความสำเร็จของงาน	- การสังเกต - การทำงานเดี่ยว - การทำงานกลุ่ม	๑-๑๖	๑๐
๓	ทักษะการพูดในการนำเสนอ รายงานเดี่ยวและ หรือกลุ่ม (Presentation work assign Single & Groups)	- นำเสนอในห้องเรียน - นำเสนอรายงานรูปเล่ม	๘-๑๒	๒๐
๔	การนำเสนอองค์ความรู้และ ทักษะการ วิเคราะห์ในการ นำเสนองาน ทั้งงานส่วนบุคคล และงานกลุ่ม (Presentation Work Body & Groups)	- การแสดงความคิดเห็น ในห้องเรียน (Class room) - การตอบปัญหา ภาคทฤษฎีใน Home room	๘-๑๒, ๑๓-๑๔- ๑๕	๒๐
๕	การคิดวิเคราะห์(Analysis Thinking) ที่แสดง ผ่านการ	- การสรุปองค์ความรู้ เป็น Work Sheets Body and Work Sheets	๑๐-๑๑ ๑-๗, ๘-๙, ๑๐-๑๑,	๒๕

	นำเสนอให้เห็นองค์ความรู้ในการ นำเสนองาน ในรูปแบบบทความ และงานอื่นๆ ที่ส่งเพื่อรับ การ ประเมินผลการเรียน	Groups - บทความย่อบทความ วิชาการ/สารนิพนธ์	๑๒-๑๓, ๑๔-๑๕	
๖	การสังเคราะห์ (Synthesis Thinking) สรุปองค์ความรู้จาก การบรรยาย/นำเสนอและ การ สัมมนา แล้วเขียนรายงานเสนอ องค์ความรู้สู่สาธารณชน/เผยแพร่ ผ่านผลงาน ส่งที่ส่งประเมินผลใน รายงานผลการดำเนินงาน และรูปแบบบทความ	- สามารถเขียนบรรยาย องค์ความรู้เกี่ยวกับ Engaged Buddhism ให้ปรากฏในผลงานที่ส่ง ประเมินในรูปแบบ - บทความทาง วิชาการ (ที่ได้รับการ ตีพิมพ์)	๑-๗, ๘-๙, ๑๐-๑๑, ๑๒-๑๓, ๑๔-๑๕	๑๕

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๖.๑ เอกสารและตำราหลัก

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **รวมบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา.**

กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. **วิถีไทย การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม**, กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
๒๕๔๗.

ทรงวิทย์ แก้วศรี, บรรณาธิการ. **สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
๒๕๔๗.

ธานินทร์ กรีวิเชียร. **คุณธรรม และจริยธรรมของผู้บริหาร**. กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์, ๒๕๔๘.

นงนภัส คู่ขวัญ เทียงกมล. **การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔

นงลักษณ์ สุทธิรัตนพันธ์. **การพัฒนาบุคลิกผู้นำและนักบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, ๒๕๔๔.

นียบพรรณ (ผลวัฒน์) วรรณศิริ. **มานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เนท, ๒๕๕๐.

บุญทัน ดอกไธสง. **สงครามประชาชน**. กรุงเทพมหานคร : ปัญญาชน, ๒๕๕๒.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. **การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: วิญญาน,
๒๕๔๒

ประภาศรี สีหอำไพ. **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม**, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓

_____, **วัฒนธรรมทางภาษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

ปราชญา กล้าผจญ. **คุณธรรมและจริยธรรมผู้นำรัฐ**. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง, ๒๕๔๙.

ปิยนถ บัญนาถ และคณะ. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระอัจฉริยภาพในการบริหาร
จัดการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พะยอม วงศ์สารศรี. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๒.

พรนพ พุกกะพันธ์. **การบริหารความขัดแย้ง (Conflict Management)**. กรุงเทพมหานคร: ว.เพ็ชรสกุล, ๒๕๕๒

พระกวีวรรณ (จ่านง ทองประเสริฐ). **คำบรรยายพรหมชาลสูตร**. กรุงเทพมหานคร:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

..... **วิชาศาสนา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพระพรหมมังคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ).

พระอาจารย์อารยวังโส. **พุทธเศรษฐ...ใน..ธรรมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **คู่มือปฏิบัติงานบูรณาการพันธกิจ**. พระนครศรีอยุธยา, มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

ยศ สันตสมบัติ. **มนุษย์กับวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๘.

วันชัย วัฒนศัพท์, ผู้แปล. **คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน**. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ศิริภรณ์, ๒๕๔๗.

สำนักงานข้าราชการครู (ก.ค.). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาวิสัยและจริยธรรมของข้าราชการครู**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ท่าพระจันทร์, ๒๕๔๑.

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. **ภาวะผู้นำ**. กรุงเทพมหานคร: วิรัตน์เอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๓๗.

สุวรรณ สุวรรณเวช. **พื้นฐานความเชื่อของคนไทย**. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ ๑๙๙๑, ๒๕๔๖.

เอกชัย บุญญาธิฐาน. **คู่มือการวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน, ๒๕๕๓.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๗.๑ กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

๗.๑.๑ ประเมินผลการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์

๗.๑.๒ สอบถามความคิดเห็นนิสิตในสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียน โดยมีแบบสอบถาม

๗.๑.๓ ให้นิสิตแสดงความคิดเห็นในการสอนในสัปดาห์สุดท้าย ด้วยการเขียนบทความส่ง

๗.๑.๔ นิสิตสามารถลงแสดงความคิดเห็นในคอมพิวเตอร์ได้ คือ อีเมล ของอาจารย์

๗.๒ กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- ๗.๒.๑ การสังเกตการณ์ การสอนของกิจกรรมการสอนและการตั้งใจเรียนของผู้เรียน
- ๗.๒.๒ การจัดการวัดผลการสอนด้วยแบบประเมินผลที่นิสิตเป็นผู้ให้ข้อมูล
- ๗.๒.๓ การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
- ๗.๒.๔ จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากคณาจารย์ผู้สอนระดับวิทยาลัยสงฆ์ในปลายภาคเรียน
- ๗.๒.๕ จัดประชุมย่อยปรึกษาและเสนอแนะคณาจารย์ในระดับสาขาวิชาในภาคการเรียน
- ๗.๒.๖ ได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้ PowerPoint

๗.๓ การปรับปรุงการสอน

หลังจากการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอนโดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- ๗.๓.๑ สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- ๗.๓.๒ การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
- ๗.๓.๓ การนำผลการประเมินทุกอย่างมาใช้ในการสะท้อนการสอนเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ของรายวิชา
- ๗.๓.๔ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ความรู้ใหม่ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาใช้ในการสอน
- ๗.๓.๕ กลุ่มสายอาจารย์ได้มีการจัดอบรมสัมมนา/อภิปราย/เสวนาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน ทุกปี การศึกษาเพื่อมาประกอบการพัฒนารายวิชาให้มีสาระและการสอนให้เหมาะสมและน่าสนใจตลอดเวลา

๗.๔ การปรับปรุงการสอน

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการ เรียนรู้ในรายวิชา ได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการ ทดสอบย่อยและหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทบทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- ๗.๔.๑ การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- ๗.๔.๒ มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตโดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
- ๗.๔.๓ ให้นิสิตได้มีโอกาสตรวจสอบการให้คะแนนทุกอย่างและการให้เกรดของรายวิชาตรวจสอบความถูกต้องก่อนการนำส่งฝ่ายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

๗.๕ การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดรายวิชาเพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

๗.๕.๑ ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตาม ข้อ ๔

๗.๕.๒ เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้มีสติมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่างๆ

๗.๕.๓ นำผลที่ได้จากการสอบความคิดเห็นนิสิต เกี่ยวกับคะแนน มาประชุมสัมมนาและสรุปผลเพื่อ พัฒนารายวิชาก่อนการสอนในภาคการศึกษาหน้าต่อไป

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร.

ลงชื่อ วันที่รายงาน ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหามิตร ฐิตปณฺโญ,รศ.ดร.

ลงชื่อ วันที่รับรายงาน ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕